

HET VERHAAL VAN DON BOSCO (HERDACHT OP 31 JANUARI, GESTORVEN IN 1888)

OVER HET TOT STAND KOMEN VAN HET VERHAAL

Het Don Boscoverhaal is ontwikkeld op eigen initiatief, gebaseerd op de methode Godly Play en de verhalen over heiligen van Jerome Berryman (The complete guide to Godly Play, Volume 7).

Het verhaal werd ontwikkeld door een werkgroep van vijf Godly Play vertellers uit de Don Boscobeweging (salesiaan Eric Haelvoet, zuster Hilde Huysentruyt, Maaïke Van Grootel, Maarten Van Eeckhout en Gee Van den Berghe).

Het werd getest en bijgestuurd door twee testgroepen van volwassenen. We kozen hierbij bewust voor een diverse groep van Godly Playkenners en niet-kenners, Don Bosco sympathisanten én critici, mannen en vrouwen, jong en oud, mensen uit het onderwijs, het jeugdwerk en de jeugdhulp.

We kregen ook feedback van de Provinciale Raad van de salesianen, het team van Don Bosco Vorming & Animatie en de groep monitoren van het Don Boscospelplein in Genk. Daarnaast werd het uitgebreid getest bij groepen kinderen tussen 6 en 12 jaar op het Don Boscospelplein in Genk, in de Don Boscobasisschool in Wijnegem, het Don Bosco internaat van Kortrijk en het dagcentrum De Stuw in Heist op den Berg.

De leerlingen van de houtafdeling van Don Bosco Helchteren maakten de houten figuren en het huisje (oratorio) en Jos Hannes vervaardigde de tralies. Kürt Maes tekende de figuren en Annabel De Croo verzorgde de grafische vormgeving van het boekje.

We danken Mark Rummens, Hilde Pex en Katie Velghe voor het nalezen en redigeren van ons verhaal.

HET MATERIAAL

PLAATS:	De pinksterkast, op de planken waar de andere heiligen staan
STUKKEN:	Boekje van Don Bosco, een houten Don Bosco figuur, een mandje met een stuk rood touw, een houten figuur van de wolf/lam, een houten figuur van Maria, een klein studieboekje, tralies, vier houten blokjes en een dakje die samen een huis vormen (het oratorio), een oude foto van Don Bosco, het schild van de salesianen en een wereldbol.
ONDERLEGGER:	Groene vilten onderlegger (60 op 80 cm)
EXTRA:	We merkten tijdens het testen dat kinderen spontaan iets in het kleine schriftje van Don Bosco wilden schrijven. Het is een goed idee om een mooi schrift te voorzien waarin de kinderen iets aan Don Bosco kunnen schrijven tijdens hun verwerkingstijd. Ook het stripverhaal van Don Bosco en de kinderboekjes 'Loop naar de pomp!' en 'Don Bosco mijn vriend' kan je voorzien. Sommige kinderen vroegen nieuwsgierig of er iets in het studieboekje stond geschreven. Daarom hebben we een stukje tekst gezocht in het handschrift van Don Bosco. Het komt uit een van zijn Romebrieven, geschreven op 10 mei 1884. De tekst 'Vostro aff ^o (affezionatissimo) amico in J.C. (Gezù Cristo), Sac. (sacerdote) Gio (Giovanni) Bosco' betekent 'Jullie zeer dierbare vriend in Jezus Christus, priester Giovanni Bosco.'

BEWEGINGEN

WOORDEN

Haal de figuur van Don Bosco bij de gemeenschap van de heiligen en haal ook het mandje met het verhaal.

Neem de groene onderlegger en leg hem voor je open. Neem de figuur van Don Bosco in je handen en kijk ernaar.

Wijs naar het groene voetje terwijl je zegt "tijdens de groene tijd van het jaar".

Zet Don Bosco vlak voor je op de onderlegger neer, zo lijkt Don Bosco samen met jou de verteller van het verhaal.

Neem het boekje van Don Bosco en leg het in het midden van de onderlegger voor de figuur van Don Bosco.

Neem nieuwsgierig het rode touw en laat het speels bewegen boven de onderlegger. Speel ermee alsof je goochelt of acrobatentoeren uithaalt.

Houd het touw daarna strak vast tussen beide handen en toon met je lichaam hoe je als koorddanser recht voor je uit moet kijken om je evenwicht te zoeken.

Leg het touw daarna losjes dwars op de groene onderlegger neer terwijl je zegt:

Kijk goed waar ik naartoe ga om het verhaal van vandaag te halen.

Dit is het verhaal van Don Bosco.

De kerk herdenkt hem tijdens de groene tijd van het jaar.

Ik vraag me af waarom we Don Bosco herdenken. Laten we even kijken.

Giovanni Bosco werd geboren in een arm boerengezin, op een kleine heuvel in het noorden van Italië. Hij was de jongste van drie kinderen.

Zijn vader stierf toen hij nog geen twee jaar was. Dat was een groot verlies voor het jonge gezin.

Zijn moeder bleef alleen achter. Zij zorgde ervoor dat er eten was. Dat was niet gemakkelijk. Zij waren arm, maar toch stond hun deur altijd open voor mensen die honger hadden.

Zijn moeder zorgde er ook voor dat Giovanni en zijn broers toch een leuke kindertijd hadden.

Giovanni was een speelse en leergierige jongen. Hij keek graag naar de trucjes van de goochelaars en acrobaten op de markt.

Hij lette goed op en op een dag stond hij zelf op een koord te dansen voor zijn vrienden. Niet gemakkelijk, want hiervoor moet je recht voor je uitkijken en goed je evenwicht vinden.

Later zou Giovanni dat nog veel moeten doen: recht vooruit kijken en een evenwicht vinden.

<p><i>Toon je vuisten en steek je vuisten naar voor bij “harde woorden”.</i></p> <p><i>Plaats de wolf rechts van je naast het boekje op de onderlegger. Zet daarna Maria naast de wolf.</i></p> <p><i>Wijs eventjes Maria aan en neem dan de wolf en draai hem zachtjes om wanneer je zegt “zij toonde hem hoe hij de wolven kon veranderen in lammetjes”.</i></p> <p><i>Toon opnieuw je vuisten en aai dan zachtjes over de rug van het lammetje.</i></p> <p><i>Breng je handen samen als een kommetje om de droom koesterend te dragen. Breng daarna je handen rustig in de richting van je hart.</i></p>	<p>Toen hij negen jaar was, kreeg Giovanni een bijzondere droom. Hij droomde dat zijn vrienden aan het vechten en het vloeken waren.</p> <p>Hij probeerde hen met zijn vuisten en met harde woorden te doen zwijgen.</p> <p>Plots veranderden de vechtende kinderen in wolven en verscheen Maria in zijn droom.</p> <p>Zij toonde aan de jonge Giovanni hoe hij de wolven kon veranderen in lammetjes.</p> <p>Niet met vuisten dus, maar met zachtheid.</p> <p>Giovanni begreep de droom niet helemaal, maar hij vergat hem niet.</p> <p>Hij bewaarde de droom als een kostbaar geschenk in zijn hart.</p>
<p><i>Laat voldoende stilte en plaats rustig het studieboekje op de onderlegger en ga dan verder met vertellen.</i></p>	<p>Giovanni wilde priester worden. Zijn moeder was blij en hielp hem, maar zijn oudste broer was boos. Hoe moest het nu met al het werk op het veld?</p> <p>Giovanni moest ver weg gaan om te studeren voor priester. Hij moest ook werken om te betalen voor zijn studies en onderdak. Toch vergat hij zijn familie en vrienden niet. Hij hielp hen waar hij kon.</p>
<p><i>Leg de nadruk op “Don”.</i></p> <p><i>Plaats de tralies stevig op de onderlegger.</i></p>	<p>Giovanni’s droom kwam uit. Hij werd priester. Van die dag af noemden ze hem Don Bosco.</p> <p>Als priester vertrok hij naar de grote stad Turijn.</p> <p>Daar zag hij veel jongens op straat, jongens die helemaal aan hun lot werden overgelaten.</p> <p>Een aantal van hen zat zelfs in de gevangenis.</p> <p>Ze hadden niemand die van hen hield en in hen geloofde. Dat maakte Don Bosco verdrietig.</p> <p>Hij besliste dat hij zijn leven wilde geven om deze jongens te helpen.</p>

<p><i>Plaats een eerste blokje van het huis in het midden op de onderlegger terwijl je zegt "een plaats waar ze echt thuis mochten zijn", een tweede bij "ruimte om te spelen...", een derde bij "waar ze een beroep konden leren" en een vierde bij "waar ze konden bidden...". Zet de vier blokjes goed tegen elkaar zodat ze een stevige basis vormen voor het huis.</i></p> <p><i>Leun eventjes achterover, kijk rustig naar de basis, laat wat stilte en zeg dan:</i></p> <p><i>Zet het dak op de vier blokjes wanneer je zegt "startte hij een oratorio".</i></p> <p><i>Wijs telkens de pijler aan terwijl je ze opnieuw omschrijft.</i></p>	<p>De jongens misten erg veel: een plaats waar ze echt thuis mochten zijn, ruimte om te spelen en te ravotten, een plaats waar ze een beroep konden leren en een plaats waar ze konden bidden en God konden ontmoeten, hun Vader die wél in hen geloofde.</p> <p>Don Bosco had zelf ook een vader gemist. Nu wilde hij als een vader zijn voor deze jongens. Om ervoor te zorgen dat ze niet langer op straat zouden rondzwerfen, startte hij een oratorio.</p> <p>Het oratorio van Don Bosco was een plaats waar de jongens echt thuis mochten komen, waar ze naar hartenlust konden spelen en ravotten, waar ze een beroep konden leren, en waar ze konden bidden en God ontmoeten, de Vader die wél in hen geloofde.</p>
<p><i>Wijs naar het oratorio terwijl je zegt "de oudste jongens van het oratorio". Wijs naar Maria van de droom.</i></p> <p><i>Je kan een van je handen dicht bij de Don Bosco figuur houden wanneer je vertelt wanneer God dichterbij komt. Je kan ook een beweging maken met beide handen, de ene die de beweging van God naar Don Bosco voorstelt en de andere van die van Don Bosco naar God. Neem de foto van Don Bosco terwijl je zegt dat "God wilde dat hij dicht bij de jongens zou zijn" en leg hem dan neer.</i></p> <p><i>Laat even stilte.</i></p> <p><i>Toon het schild van de salesianen en plaats het op de onderlegger.</i></p>	<p>Het begon met enkele jongens en het werden er steeds meer. Don Bosco merkte snel dat hij helpers nodig had.</p> <p>Hij kreeg hulp van zijn moeder, de oudste jongens van het oratorio en vele anderen. Ook Maria bleef hem de weg wijzen.</p> <p>God kwam zo dicht bij Don Bosco, en Don Bosco kwam zo dicht bij God dat hij wist wat God wilde. God wilde dat hij dicht bij de jongens zou zijn. Hij vertelde zijn helpers: "Zorg dat ze je graag zien".</p> <p>Don Bosco wist dat hij er op een dag niet meer zou zijn.</p> <p>Hij richtte daarom een groep op die zijn werk kon verderzetten. Hij noemde ze salesianen van Don Bosco en dit is hun teken.</p>

	<p>Het werk van de salesianen was eerst voor jongens bedoeld, maar hij wilde voor meisjes hetzelfde doen.</p> <p>Daarom stichtte hij samen met Maria Mazzarello 'de zusters van Don Bosco'.</p>
<p><i>Neem de wereldbol en toon hem terwijl je zegt dat "Don Bosco bekend werd buiten Italië, en zelfs buiten Europa..." en leg hem daarna neer op de onderlegger.</i></p> <p><i>Wacht even, laat stilte en zeg dan respectvol en sereen:</i></p>	<p>Het werk van Don Bosco bleef groeien, net als het aantal salesianen, zusters en medewerkers.</p> <p>Don Bosco werd al snel bekend buiten Turijn, maar ook buiten Italië, en zelfs buiten Europa, in de hele wereld.</p> <p>Hij stierf toen hij 72 jaar was, moe en versleten van het harde werk.</p> <p>Maar zijn droom is verder blijven leven, ook vandaag is die droom nog levend.</p>
<p><i>Voor je begint met de verwonderingsvragen vertel je nog even waarom we Don Bosco herinneren.</i></p>	<p>We gedenken Don Bosco omdat hij de straatjongens liefhad voor God.</p>
<p><i>Leid de verwondering over het leven van Don Bosco door de volgende vragen te gebruiken:</i></p>	<p>Ik vraag me af ...</p> <p>...welk deel van het verhaal jij het mooiste vindt.</p> <p>...welk deel van het verhaal het belangrijkste is.</p> <p>...welk deel van het verhaal over jou gaat. Of waar jij zou kunnen zijn in dit verhaal.</p> <p>...of we iets uit het verhaal kunnen weglaten en toch nog steeds het verhaal hebben dat we nodig hebben.</p>
<p><i>Toon de kinderen het boekje. Toon op de kaart waar Don Bosco leefde. Toon de vlag van het land...</i></p> <p><i>Toon het verhaal zodat de kinderen Don Bosco beter leren kennen.</i></p>	<p>Laat me nu even tonen wat er in dit boekje staat en hoe je het kan gebruiken om meer over Don Bosco te weten te komen.</p>
<p><i>Toon de kinderen hoe het materiaal terug in het mandje past en plaats het mandje samen met de figuur van Don Bosco terug op hun plaats.</i></p>	<p>Laat me nu tonen hoe je dit verhaal weer kan opbergen.</p> <p>Dit is de wereldbol die ons doet denken aan het werk van Don Bosco in de hele wereld.</p> <p>Dit is het schild. Het doet ons denken aan de salesianen, de zusters van Don Bosco en vele anderen die zijn werk verderzetten.</p>

<p><i>Hier kan je de vraag ook aan de kinderen stellen (waaraan doet deze onderlegger jullie denken?) en hen het antwoord zelf laten formuleren.</i></p>	<p>Dit is een oude foto van Don Bosco midden tussen zijn jongens. Het doet ons denken aan Don Bosco die er echt voor hen wilde zijn.</p> <p>Dit is het huis dat ons doet denken aan het oratorio dat Don Bosco startte.</p> <p>Dit zijn de tralies, die ons doen denken aan de vele arme straatjongens die hij ontmoette.</p> <p>Hier is het boekje, dat ons doet denken aan het harde studeren en werken van Don Bosco, ver van huis, om priester te worden.</p> <p>Hier zijn de wolf en Maria die ons doen denken aan de bijzondere droom die hij had als kind.</p> <p>Hier is het touw dat ons doet denken aan de speelse en koorddansende Don Bosco.</p> <p>Hier is het boekje dat ons helpt om meer over Don Bosco te weten.</p> <p>Hier is de groene onderlegger omdat we Don Bosco herdenken tijdens de tijd van de groene zondagen van het jaar.</p> <p>Het groen lijkt een beetje op gras, vind je niet? Don Bosco vond spelen en ravotten heel belangrijk.</p>
<p><i>Ga terug naar je plaats in de kring en laat de kinderen aan de slag gaan.</i></p>	<p>En nu vraag ik me af wat jij vandaag als werk wilt maken.</p>